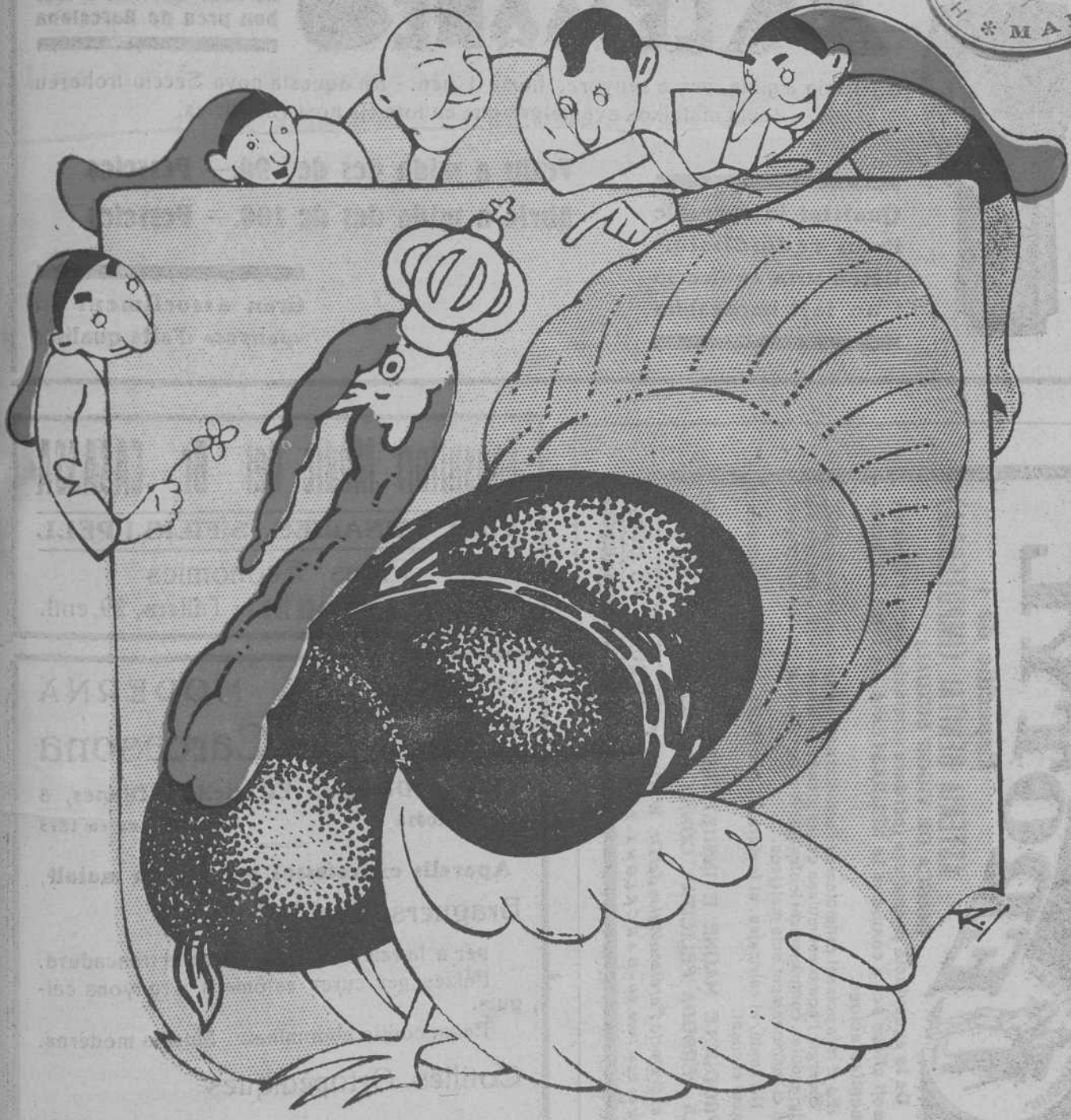

33/3

LES QUÈLLA

de la TORRATJA

EL PAVO REPUBLICANO

Que mudat que va el paó d'enguany. Porta coronal

LA REGLA

**SUSPESA,
TORNA RAPIDAMENT
I SENSE PERILL AMB**

PERLAS "FEMI"

Maravellós producte de la ciència moderna
d'acció segura, sense perjudicar la salut

De venda: Doctor Andreu, Segalà, Vicenç Ferrer i farmàcies

No accepten imitacions que aprofiten la fama d'aquest cèlebre producte

ALMACENS ALEMANES

UNA NOVA SECCIÓ DE
Magatzems Alemanys

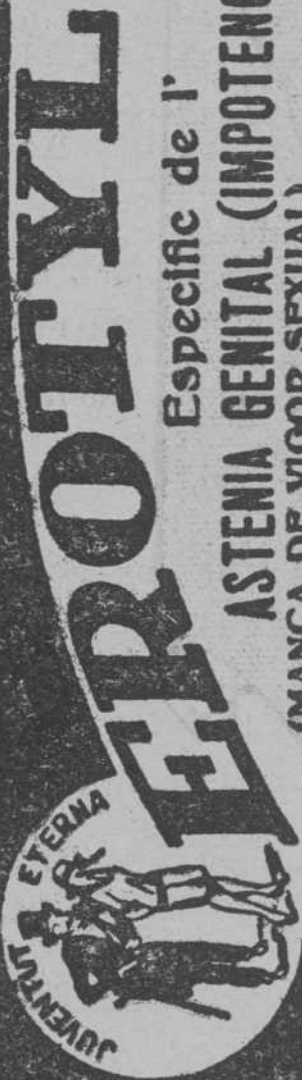
La casa que ven a més
bon preu de Barcelona

Sastreria a mida, per a senyora, home i nen. - En aquesta nova Secció trobareu els mateixos avantatges que en tots els nostres articles.

Qualitat insuperable
Preus reduidíssims
Ultra una confecció
i un tall impecables

Vestit a mida des de 90.— Pessetes
Abric a mida des de 100.— Pessetes

Gran assortiment en
«panyos» d'alta qualitat

Específic de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa y molt efecàs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més potant estimulant de l'activitat neuro-espino-mèdulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulase de les glàndules intersticials. Producte pluriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfurs, ni cantárides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECOPRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratori's Farmacològics del Dr. W. Dufrem
Alt de Sant Pere, 60 - BARCELONA - Telèfon 18631
Preu: 21'75 ptes.

Consultori Mèdic del Dr. CASASSA

VIES URINÀRIES, SÍFILIS I PELL

Preus Econòmics

De 11 a 1, i de 5 a 7-Festius de 11 a 1 - Tallers, 29, entl.

ORTOPEDIA MODERNA Fill de B. Carcasona

Taller i Despatx: Escudellers Blancs, 8
Telèfon 10916 Casa fundada en 1875

Aparells exprofessos per a cada malalt
Braguers Reguladors

per a la retenció absoluta de la trencadura.
Faixes per curar estòmacs i ronyons caiguts.

Faixa cotilla abdominal. Models moderns.

Cotilles Ortopèdiques

per a curar o corregir les desviacions de l'esquena.

Més de 50 anys de pràctica són la millor garantia

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Arrepentides, 8 - Telèf. 21361
BARCELONA

Fora de Barcelona:

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÓNICA

Una figureta de pessebre, i altres coses

El poeta Josep Carner ens explica un canvi d'impressions que ha tingut amb una figureta de pessebre. Es tracta d'una figureta de pagès vell, adquirida a la porta de Santa Llúcia. La figureta de pagès es rasca el clatell amb un expressiu gest de perplexitat.

La figureta evocada per Josep Carner és una figureta un xic d'altres temps. Recorda el taujà honorat que en «Les joies de la Roser», d'en Pitarra, increpa un gavatx roí amb aquests versos que devien tenir un llarg ressó en el públic:

*Nosaltres, davant tanta hassanya
ens llevem les barretines.
Descobriu's davant les ruïnes
de les grandeses d'Espanya.*

La figureta de pessebre és un supervivent de les espontànies legions del 1808; havia pogut servir a les ordres d'en Prim, i és probable que fos cantaire dels chors de Clavé, aquells chors que cantaven aquell famós «Glòria Espanya», subratllat per formidables explosions de morterets. També podia ésser aquell qui, en rebre notícies catastròfiques de Cuba, murmurava amb efusiva creença:

*Si el mambís quema la caña,
nada, nada: ¡ Viva España!*

Figura llunyana la d'aquest pagès català!

Avui ja no el trobareu en cap pessebre. Josep Carner fa meditar aquest pagès. No! Aquest pagès és una figura trencada. Som nosaltres els qui podem meditar evocant aquest pagès pretèrit. Ell ni es pot rascar el clatell, perplex, ni pot esguardar l'horitzó, recolzat en una atzavara, i amb tres dones babilòniques a la volta d'un camí.

Què t'has fet pagès vell dels altres dies? Quins desencisos t'han caigut damunt? Les teves paraules de fervor bé devien tenir ressons en les multituds, quan eren resumides i apuntalades pels consonants dels poe-

tes. Abans eres tu qui parlaves d'allò, fent volar com coloms d'amor les teves paraules. El pagès que en un pessebre actualíssim podria suplir-te, fóra un pagès —taujà també—, d'uns ulls ben oberts i ben admirats. Fóra un pagès que podria haver assistit a la inauguració del Casal Català de Madrid i que en un pessebre d'un bon pis de la Barcelona vella, expressaria als ulls de tothom —rascant-se també el clatell amb perplexitat—, l'admiració que li causen les paraules que ens diuen. El pagès d'abans podia ésser fruit, «d'un corrent de sang castellana introduïda a Catalunya». El pagès d'avui ha d'entrar en una nova col·laboració i ha d'entrar-hi (descobriments de darrera hora), «com a corrent de sang catalana que s'introdueix a Castella». Ai pageset del pessebre nou com ets de diferent del pageset del pessebre vell!!

Pageset actual: ¿somniaries amb evocar glòries pretèrites? Ja el pagès d'entre dos temps sentí la desfeia de Cuba de faisó especial, sense necessitat de cantar-la, imprecador. Tu, pagès dels cors d'en Clavé, d'en Prim i dels temps d'en Pitarra, no t'havies retrobat. I el bo és que et retrobares partint precisament d'unes cançons, d'unes lluites i d'uns versos que passaven com sagetes entre un ahir i un demà.

No van més lluny de ésser paürales, pageset, les que demanen que es deixin lluites petites per arribar a una grandesa comuna. Els nostres temps estan fets de lluites petites mentre la gran tempesta es congria en els quatre punts cardinals.

Adhuc per això moren els pessebres i les seves figuretes contemplatives! Damunt de tantes figuretes—fràgils i immòbils amb flaïre de molsa i boix grèvol, hi havia la llum de plata d'un estel anunciador. Avui, ja res!

Tot es va perdent, pageset. Les figuretes de pessebre són productes de fe i actualment la fe en la bona fe és perduda. Es fan els possibles perquè ningú no pugui immobilitzar-se meditatiu. La paraula passa volandera sense veritat ni sense grandesa: et diu avui el que demà desfarà. Quan es parla de germanor (per pagès que es sigui), tothom dubta. Vivim temps de dents i d'ullals. Ai les cançons que traduïen moments, i els anhels lírics que demanaven versos! Bona part del que era esperit ha perdut la seva força. La urpada es fa visible, i—per figureta de pessebre que es sigui—sents pertorbada la teva immobilitat per un rou-rou intern d'incrèdilitat i de rancúnia.

¿Qui te la culpa de la desaparició del taujà que havia anat amb en Prim, que havia cantat el «Glòria Espanya», i que es desfeia en trabocaments aconsonantats en «Les joies de la Roser»?

Diguem, que l'època! Però ai que el que es trenca, malauradament, no pot tornar!

En Pic i Pon «insobornable»

—¿Quan vindrà aquest nomenament d'Alcalde de Barcelona?

El senyor Pic i Pon—que és el preguntat—dubta, recela un xic... i s'esquiva amb prudència.

—Impossible de dir res. La política és tan complicada. Crec que a la Casa Gran es fan preparatius per a rebre'm... però jo... No em facin enraonar. He d'ésser «insobornable».

Suposem que el gran Pic i Pon—amb això tan ben dit de l'«insobornable»—ja esboçava el seu programa municipal.

Esguardant per un forat

—S'obren centres adherits al «nacionalisme espanyol».

On?

A la Torrassa.

Per la Torrassa es comença.

***

—La «Juventut Republicana Radical d'Hostafrancs» ja té bandera.

A l'acte del lliurament no hi va poder parlar en Pic i Pon: era a Figueres.

El discurs que van escoltar els figuerencs se'l van perdre els d'Hostafrancs.

—Amo tanto esta tierra—va dir Pic i Pon als figuerencs—, que tardo días i días al dejaros en poderme «desenfiguerar». (Ovació.)

***

—Els carlins també es reorganitzen.

Un tal Conde, molt conegut a casa seva, en una «comunió» recent del partit va dir que «el carlismo ya mascaba la victoria».

Aquest senyor deu ésser aficionat als xiclets.

***

—Hem parlat amb en Polo (es tracta del Polo radical de tot temps, no dels «polos» d'estiu.

—El radicalisme a Catalunya, creix actualment com els bolets.—Paraules d'en Polo.

Com creixerà ara que tindran abundor d'aigua!

—Aigua, Majestat!—demanen els radicals que creixen arreu de Catalunya com bolets!

***

—El senyor Lamamié de Clairac deu ésser un gran propietari.

I com a gran propietari es queixa sempre.

***

—Ahir els adeptes a les doctrines de Carles Marx esquilaven els *malaurats propietaris*. Avui els esquilen els adeptes a les encíclicues del Sant Pare.

¿No serà que uns i altres veuen llana en aquest Lamamié de Clairac, de nom tant estrofolari?

Un poeta tradicionalista

A Madrid han clausurat un Centre Tradicionalista. Motiu? L'embriaguesa conjunta dels seus socis.

El tradicionalistes madrilenys van avançar la revetlla de Nadal! El motiu era també nadalenc; els havia nat un poeta.

Viva nuestro Gran Señor,
libador

de las mieles del Himeto.

Amplia adarga, fuerte peto,
gran prestancia de milord.

Nos dice que reinará

—¡ eso no es ningún secreto!—

quien se abreva en el Himeto
bien fuerte y seguro está

que reinará.

En aquest moment brillantíssim de la poesia del bard tradicionalista va entrar la policia.

**“L'Esquella de la Torratxa”
desitja als seus lectors i amics
un bon Nadal**

THE REINA

**Es beguda deliciosa a
l'ensem que medicinal,
recomenada pels metges,
per la seva composició
vegetal**

De venta en fotes les farmacies i adroguerics

GLOSSARI NADALENCA

Un Nadal sense gall seria una cosa tan estranya i poc pasadora com una verge sense dot, una creu sense pensió o un ministre sense paga. La festa es fa pel gall, malgrat el pessebre, el nen Jesús, sa divina mare, el venerable Josep de la vara florida, el bou, la mula i l'àngel del Glòria in excelsis Deo.

Per Pasqua florida hom sacrifica el be; per Pasqua de l'Esperit Sant, s'hi torna, però per les pasües nadalencques, l'animal simbòlic sacrificat és el gall, i com més gall dindi millor.

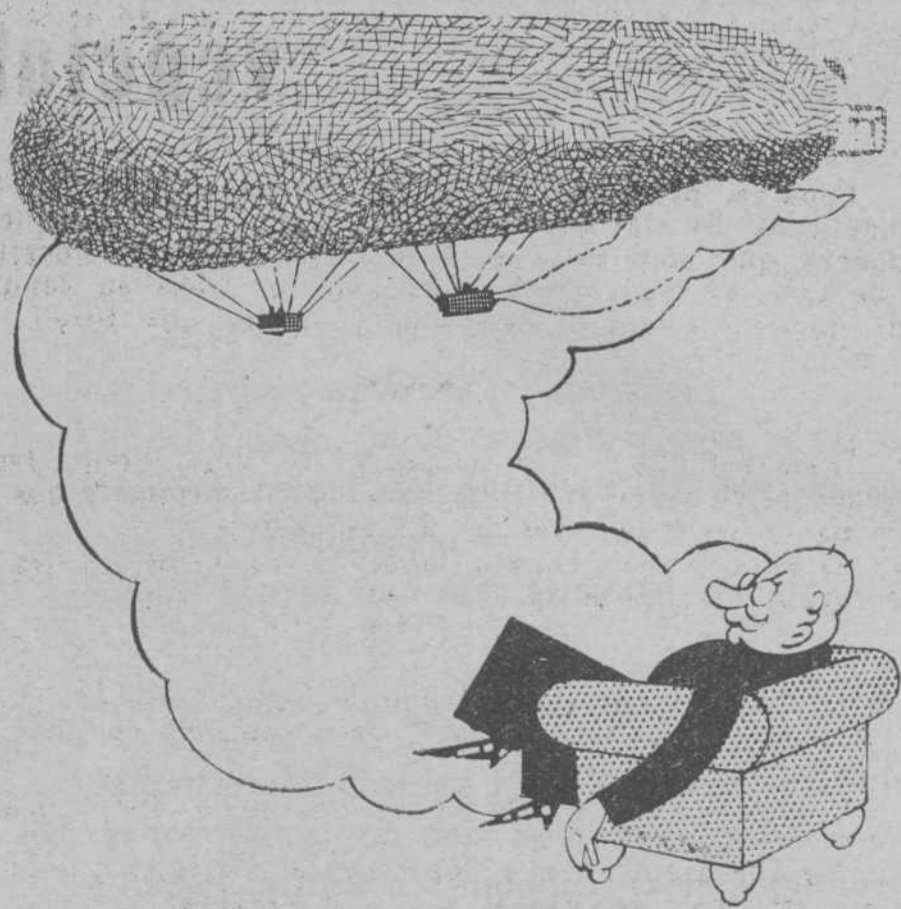
Prometre un gall per Nadal és com una mena de bestreta per a la glòria. Per això el simbolisme de la festa nadalenca pren forma tangible i mengívola amb l'esperança d'aquest gall que hom espera, que hom devora, i del qual s'escuren els ossos fins a la diada d'Any nou.

Els ensibornadors de masses, els pidolaires de vots, els anunciadors de la Xaux futura, ens prometen la lluna, grassa i rodona com el cul d'un burgès ben peixat; però tot seria literatura més o menys fantasiosa, sinó hi hagués la fermaça més pròxima i positiva d'un galldindi ben saborós posat al damunt de la cucanya com un esquer d'ideal.

Els nostres avis ballaven el contrapàs bo i cantant:

«La República vindrà,
sinó és avui, serà demà.»

Més cap ençà, els apòstols enllepolien el poble candorós i babau amb la prometença del «pavo republicano». —Soparàs amb mi al Paradís, deia Jesús al bon

L'ASCENSIO

Acabament previst: el de volar.

El metge.—Em sembla que va millor. No ha tret?
El malalt.—No, senyor, no tenia pas cap apun-
tació.

lladre. No era Jesús, sinó l'altre, el qui assegurava que hom celebraria la diada del triomf amb el serviment a taula del «pavo republicano». Gall majestuós, hieràtic, que s'aixecava imponent amb la seva barballera roja sobre 'el bec bo i fent el ventall com un paó reial amb uniforme de diari.

Del desig al gall hi havia, per entre mig, la rifa i la pacífica treva nadalenca, i el «pavo republicano» era sempre la il·lusió per al any que ve...

Com que tot arriba, com digué un dia Talleyrand, va venir la república, sense gall i, per tant, sense la taula parada. Això no era pas el convingut. —Volem galldindi!, escridassaven els golafres, petant de dents i brandant ganivets i forquilles amb remor de baionetes.

Ja ha vingut, a la fi, el gall tan desitjat. Ben engreixat i farcit amb abundància, resta inermes damunt la taula ben parada. Aviat en passaran els comptes després d'un dejuni massa llarg. Com que no n'hi hauria prou per a assaciar tothom, hom ha previst les mesures necessàries per limitar el nombre dels comensals. Menjaran els escollits o els assaltants per la gana que tindran, la qual per ésser endarrerida sembla més aviat fam de llop. Potser, perquè no sigui dit, «a la tia Pepa li tiraran un tall».

Cal, però, que tinguin compte amb les indigestions. Per aquests casos, la medicina popular té uns remeis, enèrgics i senzills, però d'eficàcia provada; unes purgues que eliminen les toxines, i deixen els ventrells més nets que una patena i amb poques ganes de tornar a fer excessos. No hi ha com la farmacopea popular per a desfer els enfits i els efectes de les dibauxes de la golafreria.

PANICAL

Cronòmetre

El colomar federatiu

La Federació Catalana de Futbol, per reduir despeses, ha cercat un tercer pis al davant de la casa on avui encara es troben instal·lades les seves oficines. Els federatius cerquen enlair-se i fugir tot el possible de caminr ran de terra.

La solució creiem que no serà d'efecte. Hi ha massa politiqueta baixa de sostre que per més que s'enlairin quedarà al matei nivell en què es trobava.

Avui—diran tot el que vulguin del consells anteriors al present— s'està portant el comandament de la Federació amb dues cares. El sistema d'aquells àrbitres que empren les compensacions per a satisfer els dos bàndols en lluita, és la tònica imperant en la política federativa.

Aquesta politiqueta poc clara acabarà per a minar les estaques amb què s'apuntala el Consell i per a fer caure el seu President, el qual amb la seva facilitat de paraula va produir una sensació nova al principi de pujar el càrrec, però que amb tot i la seva erudició li ha mancat tàctica per acabar amb èxit una sola de les tres assemblees que s'han celebrat sota la seva presidència.

I és que en Roca, és un bon conferenciant, però res més que un bon conferenciant, quas el deixen parlar sol; però que així que es veu escòmès no sap on toca, i no troba altra

sortida que presentar la dimisió, alçar les assemblees i deixar insolucionats els problemes.

Es que patser es pensava, el senyor Roca, que tenint l'apoi del Barcelona, i existint una tàctica d'apropament entre el Barcelona i l'Espanyol podria governar en pla de dictador et sense que fossin posades a discussió les coses?

A la Federació Catalana de Futbol amb més o menys traça o més o menys encert, cal anar-hi a treballar per tots els clubs alhora sigui la que sigui la seva categoria futbolística, i no a defensar tan solament els interessos d'uns quants peixos grossos.

El cas viu de la promoció i de la classificació dels nostres clubs de primera categoria al campionat de Catalunya, és el pitjor entrebanc que podia oposar-se a l'exercici presidencial si no hi resta altre recurs que el de les compensacions per a resoldre les deficiències.

Amb les compensacions, com més greu és el problema, més es veu el joc de l'àrbitre que les fa servir per a mantenir l'equilibri i acabar sense incidents una partida.

Els clubs de Primera Categoria que han quedat a la cua i els de la promoció, estan que bufen, i a la Federació cada dia es respira un aire més carregat d'electricitat, i una excitació sorda a punt d'esclatar en tempesta.

Nosaltres pensem que amb un bon treball de pastisseria, potser sabran arranjar el conflicte, però si no encerten a trobar un adob, creiem sincerament que els federatius han fet un disbarat de llogar un pis de més alçària, perquè la caiguda haurà d'ésser més sensible.

Altaveu indiscret

El «Turó» ha tret la plata per organitzar les darreres exhibicions de Nuslein, Estrabeau i Palaa a Montjuïc. Llàstima que aquestes no hauran donat ni per les despeses de viatge dels campions estrangers.

I tan interessant com és el tenis ben jugat dels professionals que juguen las grans competicions del món.

La gran superioritat de joc del campió Nuslein tampoc no va permetre que l'afició s'engresgués gaire puix que les partides van resultar senzilles exhibicions.

Felicitem el «Turó» per la bona voluntat, però no per l'èxit de la gesta.

***

Torres, l'aviador que ha fet el raid per terres africanes, mereix un homenatge.

Un altre viatge, si li va bé fer-lo d'ací a l'Àfrica, faria bé d'emportar-se alguns pasatgers que nosaltres li diríem i deixar-los al Sahara perquè s'entretinguessin matant puces.

***

A París les curses de cavalls segueixen essent la nota de la temporada. Darrerament s'ha corregut el Premi de Vicennes que pujava la porqueria de 200.000 francs.

Les curses de cavalls serveixen com tothom sap perquè les cases de modisteria hi treguin la moda.

Nosaltres pensem a assabentar-nos de tanta brillantor, en l'hipòdrom de Can Tunis i ens vénes ganas d'enverinar-nos recordant els èxits que els cavalls tenen a casa nostra.

***

El Juventus i l'Hospitalet van lliurar el diumenge el tercer encontre del campionat de Promoció de Basquetbol.

El partit finí amb el resultat d'empat a divuit ficades. Res; una veritable diarrea de gols.

***

A la Torrassa ja han fet la primera comunió de l'Atletisme. El diumenge s'hi va fer la volta a peu, i els torrassencs s'hi fonien.

Un veí de la Torrassa què és carterista, i que s'ha entrenat a córrer quan l'empaiten els de la porra, diu que l'any que ve s'hi vol inscriure.

***

A Madrid hi ha un senyor atleta que ha batut el recòrd de la barra, i que es diu Pèrez.

Creiem que a Madrid hi ha encara qui, en això de la barra, no se'l podria batre fàcilment.

***

Lepaige, del Club Natació Barcelona es troba en forma magnífica. Es clar que com a ben formada, hi ha alguna nedadora que mereixaria el premi; però creiem sincerament que Lepaige, nedant, avui per avui, es troba en condicions de dur-se'n el premi de Nadal, per poc que apreti.

***

Estem a l'hivern, i en temps de les curses d'esquí, però enguany fa un temps tan primaveral en ple desembre que no hi ha neu a les muntanyes per als esquiadors.

Al pas que anem els ventiladors i les neveres per Cap d'any encara estaran de moda.

***

El Cornellà i el Santboià han de jugar, el dia 30, un partit del campionat català de rugbi; és troben amb un punt de diferència en la classificació.

El partit es fa a Sant Boi, i n'hi haurà, per a llogar cadires.

No quedaran cel·les al manicomi de l'alegria que hi haurà pels partidaris del bàndol que surti vencedor.

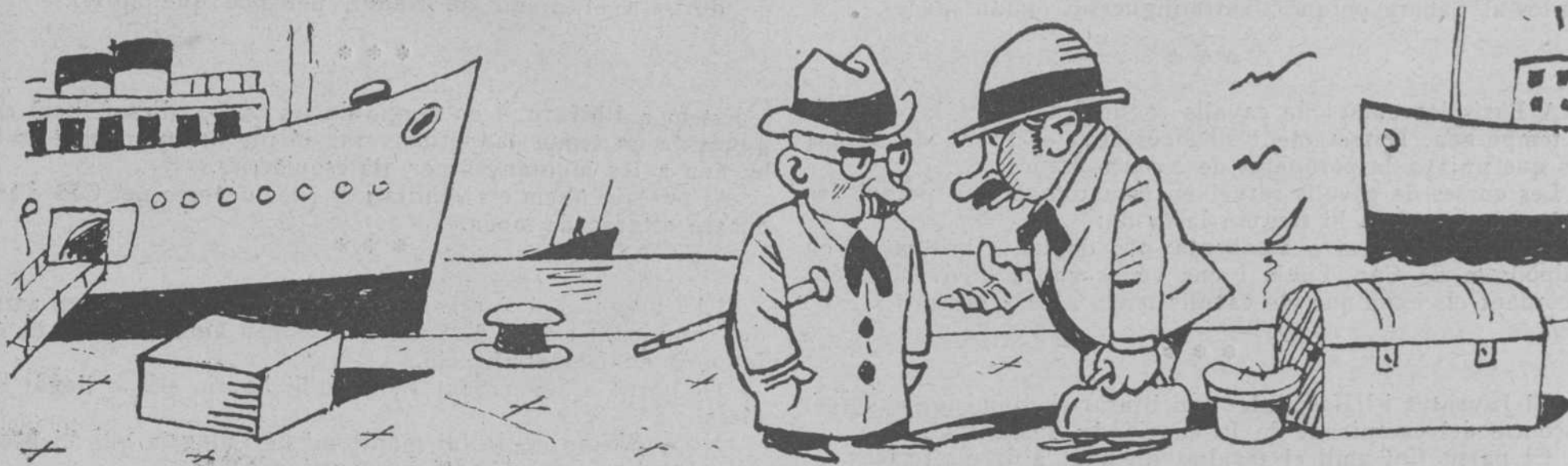
***

—Senyors: Es va i es torna de l'Uruguai amb mitja horeta.
—Sí que en té, de pretencions, aquest home.

Aquest número ha estat visat per la censura

—Sí; cap a l'Argentina. No hi ha anat mai vostè?
—Tal com van les coses, no defujo d'estar-hi. Ja n'hi tinc tres de la família.

En l'Aniversari del traspàs del Presi- dent Francesc Macià

La diada assenyaladíssima de Nadal anirà sempre vinculada en el cor dels catalans i en l'esperit obert dels homes lliures, amb la data de la mort corporal del qui és el primer President de la Catalunya retrobada.

Festa eminentment casolana la de Nadal, tèbia de foc de llar, xopa d'efusions sentimentals i familiars, la més escaient per a ajuntar en una abraçada simfònica l'ànima pura d'aquell qui el poble anomenava amorosament «l'Avi», amb aquell àngel llegendari que campanyava pel món la veu de «pau entre els homes de bona voluntat».

De la mort de Francesc Macià ençà, que n'han passades coses! Resta, però, dreta i ferma com una columna mil·liar, abrandada com una flama, transparent com un cristall, la figura altíssima del President segueix presidint-nos amb el seu exemple, la seva incommovible i amb la seva visió d'una Catalunya tímida i redemptora.

Les circumstàncies, enguany, no són gaire propícies per a glossar la personalitat de Francesc Macià, en el primer aniversari del seu traspàs. Aquesta sagrada contenció en el comentari és el millor elogi encara que podem fer a honor dels grans ideals que servien el primer President de Catalunya.

Home d'honor, cavaller íntegre, potser va confiar massa en la bona fe, en la lleialtat i en el compliment de la paraula donada, dels altres. Potser no va encertar prou en la tria i designació dels homes que havien d'heretar i endegar els destins de la Catalunya triomfadora. Algun d'ells, que es va distingir, en vida de Macià, per una tasca sorda i jesuítica de destrucció de la intel·ligència entre la Catalunya nova amb les masses treballadores, avui treballa a les clares per destruir les llibertats del 14 d'abril...

Tan se val. Passaran els anys, cauran uns homes i vindran uns altres, el qui no tingui arrels morirà, i el qui tantindrà, alt i digne, el prestigi de Macià i tot el que ell simbolitzava.

Francesc Macià, Primer President de la Generalitat de Catalunya.

En el dia, doncs, del primer aniversari del traspàs del President ungit per la voluntat del poble, L'ESQUELLA DE LA TORRATXA fa voleiar la bandera dels seus ideals.

Ezquerria, Trueba i Canyardo han estat convidats a concórrer a la volta a França d'enguany.

Comencem a creure que, encara que no ho sembli, els nostres corredors saben fer bons papers a les curses internacionals a desgrat dels escarafalls que es permetia fer, no fa pas gaire temps, el gran Désgrange.

* * *

Al Nou Món, que semblava que havien de fer l'ànec a la tercera vetllada de Boxa, van tirant de la rifeta, i sembla que comencen a animar a poc a poc les reunions.

Més val menjar poc i pair bé. En aixonera deu enyorar els temps felixos de les vetllades del Paral·lel...

* * *

L'Espanyol no en surt de cap manera. Rep i rep, encara que no vulgui.

Els sevillans van fer-li cinc gols, i això coincidí amb la mort de la mascota del club. Un gos que es deia «Pinta» i que en Canyelles se l'estimava com si fos de la Directiva.

Caldrà que isvoquin l'ajut providencial perquè ja desesperem de veure que enguany aconseguixin escapar-se de les darreries de la classificació.

Vet-t'ací perquè volien que els clubs participants a la Lliga fossin catorze.

Catalunya

«El Negro que tenia el alma blanca», producció Benet Perojo.

Aquest negre —d'ànima clara—, ha arribat a Barcelona, després d'una volta per Catalunya. Els cinemes de Llofriu i de La Sellera han passat pel seu llenç la carrincona producció, editada, ara, per segona vegada.

Suposem que els ingenus pagesos hauran trobat sentimentàlissimes les escenes del negre apassionat i hauran somicat abundantment amb les seves malarancès. No mancaran a Barcelona pagesos que també ho facin. Un camió, amb un estrident jazz, ha convidat els sentimentals al plor plaent. Bona part del públic de «Sor Angélica» està d'enhonorabona.

Que sigui una monja o un negre, els qui fan trencar els cors és igual. La cosa interessant és la trencadissa abundosa. I es veu que la tendència de la cinematografia espanyola és aquesta: convertir la nostra vall de llàgrimes amargues en una encisada vall de llàgrimes dolces. Ho aconseguen per procediments semblants —malgrat els colors siguin diferents—, les monges i els negres: un bon cocktail de contrastos, fàcil als tendres paladars.

La pel·lícula, una melmelada.

Urquinaona

«La cena de los acusados», producció de la Metro Goldwyn Mayer.

Les pel·lícules nordamericanes tenen sempre nervi. Mai no els hem vist l'enfigament sucós de les produccions nacionals. Ells tenen muscle; nosaltres, greix.

«La cena de los acusados», filma una novel·la popular americana. El mateix passa amb «El negro que tenia el alma blanca». Comparant el que és popular allà, i el que és popular ací, es poden fer bones deduccions psicològiques.

El popular d'allà va barrejat amb la vida de lluita, amb l'home social. El popular d'ací, utilitza el sentimental, però un sentimental primari i estantís, un sentimentalisme de llàgrimeta.

William Powell fa un magnífica interpretació del paper de protagonista de «La cena de los acusados». També és profitós de comparar el seu gest precís amb els sospirs aixaropats del nostre negre.

Kursaal

«Els Miserables» (segona jornada).

Bona presentació. Bona interpretació. Però res més que una pel·lícula francament comercial. Ho vam dir en estrenar-se la primera jornada. No esperàvem pas que la segona seguís camí divers de la precedent.

Metropol

«El crucero «Emden»». Els fets del creuer «Emden», editats per una casa alemanya —la «Bavària Film». El Govern ale-

many ha patrocinat aquesta producció. Pot dir-se'n un film de patriotisme i de propaganda. Veure semblant propaganda, costa el preu del seient; el que vol dir que és una doble avantatge, per als productors, naturalment.

Maryland

Exit de «Las cuatro hermanitas» i de la Peña Blanca», que hi fa de les seves com les féu al Romea en el temps d'«El Divino Impaciente». El Maryland és un club de «gente bien», llegítimament de Cuenca.

I no digui el Maryland que no li fem propaganda. El dia que es concedeixin indulgències per anar-hi, també ho anunciarem.

Noves i comentaris

«Cleopatra» ha passat directament d'«El Colisèum» als cinemes de suburbi. El diumenge passat la feien als cines d'Hospitalet.

Les poques nocions d'Història que tenim ens havien assabentat que la vampiresa reina era amiga de baixar dels palaus i entrar a les cabanes...

* * *

Després de «Sor Angélica», veurem «La Hermana San Sulpicio» i «Canción de cuna».

Decididament el triomf actual correspon a les monges.

En Josep Maria Peman podria escriure el film de «Sor Patrocínio». Protagonista: Mae West.

* * *

Segueix l'èxit de «Cinegramas». Una bona revista cinematogràfica.

* * *

Versos. Es tracta d'un missatge de Lew Ayres a Janet Gaynor. Creiem que fan l'apologia d'una cinta dita: «La doncella de postín».

«Encara que siguis
la doncella de postín,
has d'entrar
per la porta del servei.»

Meravellosos! Semblen de J. V. Foix.

* * *

Aviat s'estrenarà al Tivoli: «Tartarí de Tarascó», creació de Raimu.

La propaganda diu que la pel·lícula té un deliciós sabor d'all-i-oli.

Mentre aquest all-i-oli no amaneixi gat per comptes d'amanir liebre!

Projecte de timbre de correu que fóra grat als d'«Informaciones».

Estampes de Nadal

Les caritatives

—Vostè es una santa, donya Remei. Es neguiteja molt pel «Nadal del Desvalgut». Això no es paga amb diners!

No m'en parli. Es una «llauna» autèntica! Si no fos pel que dirien els «organitzadors», ho hauria engegat tot.

—Han recollit molt?

—Dos cents quilos de torrons que van sobrar de l'any passat, ofre de la casa «Puig i Escardívol».

—Seran durs!

—Pels pobres ja estan bé! Ultra això tenim dotze pollastres que ens ha enviat el marqués d'Ulldecona, agrari. Creia que eren vint-i-quatre!

—Això! Però una ha de quedar bé amb els organitzadors de l'obra; entén?... Pensi que ens ha calgut escalar més de xexanta pisos bruts i fastigosos. Els dotze pollastres que manquen eren ben nostres. I consti que ni així es pot fer. Si no fos pel que diran els de «El Nadal del Desvalgut»!

En familia

—Mamà, ¿no menjarem gall?

—Calla, fillet. El teu pare fa un any que no treballa.

—Mamà, ¿no menjarem torrons?

—Creiem poder-ne menjar. Ens ho havien promès tant!

—Mamà, ¿no beurem xampany?

—Això és patrimoni dels polítics, fillet! I nosaltres som uns senzills sense feina.

Els de la caritat

—Endavant, senyores!

—Som els del Nadal del Desvalgut. Els portem unes cosetes.

—Que bones són!

—Res! Uns torrons, una «paquetilla» de tabac.

—No teníem res... Estem sense feina.

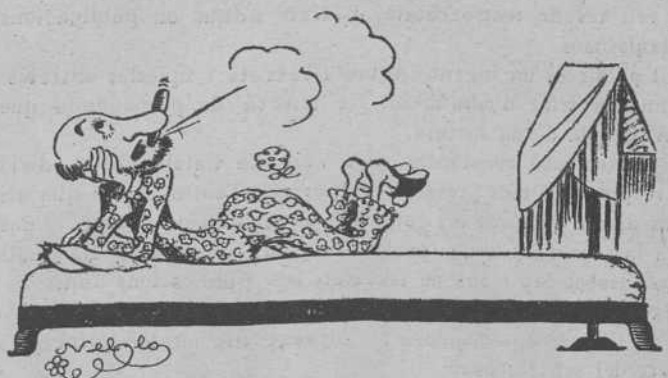
—Déu, no els deixarà, tinguin confiança. I per poc que poguem—i la caritat sigui activa refin-se l'any vinent d'això mateix: d'uns torronets i d'una «paquetilla» de tabac.

Dos caps de casa

—Enfarfega tanta pobrissalla pel carrer!

—Tu, que ets dels d'ara, ves com la fas desaparèixer.

—Altra feina tinc! Em cal reorganitzar l'entitat política; veure com organitzo un homenatge; com faig un fill predilecte; com em situo perquè em nomenin regidor; com faig diners. Pensi que jo visc en un pis de cent duros, i porto una família vent en popa. Amb aquestes condicions cal pensar amb un mateix, qualsevol pensa amb els pobres!

«Don Jacinto» o el fenòmen de la política nacional.

L'etern camí.

TELÓ ENLAIRE

Notes i comentaris

—El propassat dimecres va estrenar-se en el «Polorama», l'obra en tres actes de Ramon Vinyes: «Els brillants de l'oncle». L'obra obtingué un gran èxit.

El públic s'estranya que en els diaris catalans es vegi profusió de retrats de «vedettes», de tenors, d'autors d'obres populars i de revistes castellanes. Per torna, gairebé mai no s'hi veu res de teatre català, i això àdhuc en publicacions catalaníssimes.

El públic és un ingenu. Aquests retrats i aquestes entrevistes no són fruit d'admiració. Es tracta de propaganda que anirà seguida d'una factura.

—Deixem una constància. «La Veu de Catalunya» —edició del vespre— té més preferències per al Teatre Català que els altres diaris, inclosos els catalans. «La Veu del Vespre», fins porta la seva gentilesa a parlar d'autors d'esquerra, els quals no han trobat cap mena de ressó en les publicacions afins.

Ja és sabut que l'Esquerra—pels qui no foren de l'olleta—mai no tingué cap consideració. Aquest fou un dels principals factors del seu fracàs.

—Es parla d'iniciar com una mena de federació d'autors catalans.

Seria hora que s'intentés una acció conjunta, i que si l'individualisme d'alguns fa malbé la idea d'un programa de ptes, s'intentés la creació d'un grup d'autors afins que treballés pel seu compte.

—Sembla que la nostra afirmació que existien a Catalunya temperaments de dramaturgs més forts que a Castella —i ens referíem als coneguts—ha astorat alguns. Se'ns ha dit que se'ns volia replicar. Per què no es fa? Ens plauria fer un anàlisi del Teatre Castellà que ompli els nostres escenaris. Una de les grans revelacions castellanes darrereres ha estat en Casona, amb «La Sirena Varada». Sense restar mereixements a l'obra provaríem que a Catalunya s'han fet intents de teatre molt més originals.

—«Els Brillants de l'Oncle», de Ramon Vinyes, fou estrenada en la 31 sessió de teatre que ha organitzat la benemèrita «Associació de Teatre Selecte».

Cal descobrir la tenacitat de l'esforç d'aquesta magnífica Associació?

—Les dues darrereres edicions d'«El Nostre Teatre» han donat a conèixer «Valentina», de Carles Soldevila, i «L'Encís de la Glòria», d'Agustí Collado i Roig Guivernau. «Valentina» és una obra intensament dramàtica. El diàleg de l'obra és sobri i punyent; el conflicte, intens.

«L'Encís de la Glòria» és el resum d'una bona pensada, resolta amb dignitat i encert. Augurem a l'obra una llarga carrera d'èxits.

—Són molts els empresaris que es pensen que la salvació els ha de venir de les «papuruses». El que caldria és una campanya per a «descursilitzar» molts públics de Catalunya. Ai si no fossin els interessos creats i les administracions, tan vinculades a l'enviliment del poble!

Ah, sí! Es tracta d'un anunci de los miserables.

ESQUELLOTS

La nota de la setmana, la constitueix, més que els jocs de mans per a fer desaparèixer l'Estatut de Catalunya, la falsificació de segells de correu amb l'efígie de Pau Iglésias.

La Providència es revesteix de diverses formes per a aconseguir els seus alts designis. Aquesta vegada s'ha valgut d'uns vulgars falsificadors de segells per a escamotejar la figura de l'apòstol del socialisme, que tan mal d'ulls feia a la gent de la crosta i del cuponet.

Es de preveure que després de la falsificació dels segells de Pau Iglésias, vindran les de Nicolau Salmeron, per la seva austeritat i laïcisme, de Pi i Margall, pel seu federalisme, de Blasco Ibàñez, per la filípica contra el darrer Borbó. El darrer que falsificaran serà el d'Emili Castelar, l'enterrador de la primera República.

¿Què té d'estrany això, si primer que tot ens han falsificat la República?

***

Per una d'aquelles coincidències que semblen escollides pel destí com a posta per a teixir ironies, el 14 de desembre es va escaure l'aniversari de l'afusellament de Galan i García Hernández amb l'acord de suspensió «sine die», que diria Pic i Pon, de l'Estatut de Catalunya. Cal retenir aquestes dates i esperar confiadament amb nous aniversaris. Ja ho diuen els francesos: *Rira bien qui rira le dernier.*

***

Com que hom no va preveure, i no pogué, per tant, evitar que les Corts celebressin sessió el dia de l'aniversari del sacrifici dels màrtirs de Jaca, calgué parlar-ne. Els flamants republicans (?) de la Ceda, s'escorregueren amb la cua entre cames, i deixaren deserts llurs escons. La cosa va moure tan aldarull, que els cedistes es veieren obligats a enganxar-se a l'ham que hom els tirava, i el peix pescat fou el senyor Salmon.

Encara que el cedista Salmon va sortir del compromís tan bé com va poder, els monàrquics han mogut un avalot de mil dimonis, i Gil Robles cuità a corregir el text taquigràfic del discurs del seu correligionari. De tot això se'n diu honestat de conviccions i netetat de conducta.

***

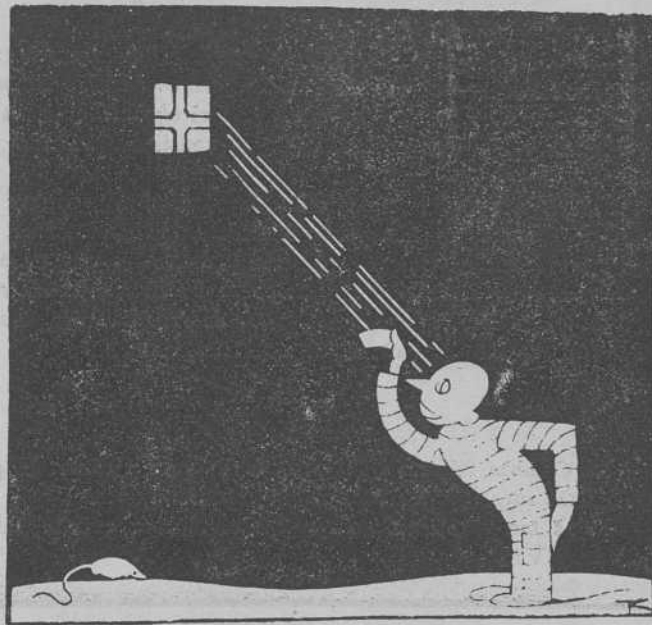
I ara que parlem de Jaca (caldrà parlar-ne molt, encara). Hi havia entretingut, fa molt temps, un dictamen demanant una modesta pensió per als soldats i altres víctimes del deure republicà que caigueren morts en els fets de Jaca. Hi ha, per exemple, cinc criaturetes òrfenes que no poden posar-se un mos de pa a la boca.

El dictamen, naturalment, ha estat retirat. Després d'haver tornat a donar la paga a 24.000 capellans, la República no té diners per a evitar que es morin de fam els familiars dels qui vessaren llur sang per implastar el nou règim.

***

Tenim una idea vaga que les Corts, és a dir, unes quantes dotzenes de diputats monàrquics i dretistes, han intentat arrencar a les golfes l'Estatut de Catalunya. Potser sentirem a dir que la cosa va seriosament, i àdhuc començarà el període de les molèsties. Sortosament, Catalunya té vida i salut per a dar i per a vendre, i ha experimentat nomès que la desagradable impressió d'una lleugera esgarrinxada.

***

Qui sap si assajant fer de fantasma treuria partit de tot això.

Demaneu:

Geltresina

El proper número dedicat als Innocents

***

Les coses clares i el xocolata espks. Sembla que si no es va atrevir a derogar l'Estatut o a obrir els tràmits legals per a la seva revisió, ha estat perquè en la llei estatutària hi ha uns preceptes que no es poden negligir, constitucionalment parlant.

No sé perquè s'amoïnen! Ho digué amb una frescor que encostipa el senyor Alonso de Armiño en plena Cambra. Paraules textuais d'aquesta eminència jurista: *Nosotros podemos modificar el artículo del Estatuto que determina la forma cómo puede modificarse, y después, es consecuencia, modificar el Estatuto. Más clar... agua clara!*

***

La Cambra feixista italiana està decidida a abolir la gran propietat rural per a distribuir la terra als pagesos.

¿Què fan parats els nostres feixistes? Apa, som-hi, senyor Cirera i Voltal!

**Aquest número ha estat
visat per la censura**

RESTAURANT BELL TEMPS

**BULLEBESA I ANGULES
TOTS ELS DIES
SALONETS PARTICULARS
OBERT TOTA LA NIT**

**QUINTANA, 7
Telèfon 12617**

Vies Urinàries

BLENORRAGIA (Purgacions)

i totes les greus complicacions de l'aparell GENITO-URINARI, tals com CISTITIS, PROSTATITIS, GOTA MATINAL, o MILITAR, ORQUITIS, etc., de l'home; METRITIS, VAGINITIS i ANEXITIS, de la dona; s'obté un ràpid i segur resultat amb l'ús dels

SELLOS OSSAM

Llurs propietats antisèptiques i microbicides comuniquen a la sang i a l'orina i es noten llurs efectes a les primeres preses; calmen els dolors produïts per la micció; l'orina es manté asèptica i els gonococs són destruïts fins a obtenir amb llur ús una veritable i completa curació

De venda: Dr. ANDREU; Segalà (Rbla. Flors, 14). Farmàcia de la Creu; Farmàcia Tarrés (Carme, 84); Pujol i Culell (Pelayo, 56); Ferrer i principals farmàcies

**Gran assortit en felicitacions per Nadal
Sant Ramon, 6**

Restaurant CASA JOAN

El més popular i acreditat

LA CASA DE LA PAELLA VALENCIANA

(Especialitat de la casa)

Rambla de Santa Mònica, 21 i 23

Telèfon 23692

APOPLEXIA (FERIDURA)

Paralisi - Arterioesclerosi

i totes les malalties derivades d'una defectuosa circulació de la sang, les evita i guareix l'antic específic vegetal i completament inofensiu.

ANTIAPOPLETIC BERDAGUER

A les farmàcies i Centres d'Específics

Cafés del Brasil

Per tot Espanya

Exigiu els cafès del Brasil

Són els més fins
i aromàtics

CASES BRASIL

BRACAFÉ

PELAYO - CARIOCA

**TISORES, NAVALLES
I MAQUINES BARBERES**

MARCA
ARTERO

NOM DE GARANTIA

MARCA REGISTRADA

SON LES MILLORS

Llibreteria, 9 (tocant la Plaça la República) BARCELONA

TEATRE COMIC

Gran Companyia de Revistes

¡¡EXIT!! ¡¡EXIT!!

LOS MARIDOS DE LIDIA

per Margarida del Castillo i

Blanquita Pozas

TAPES ESQUELLA 1934

RELLIGAT I TAPES

Pessetes 8'50

DOLOR REUMATIC
INFLAMATORI
I NERVIÓS

es guareix completament amb l'acreditat

AIXAROP I PÍNDOLES DUVAL

Preu: 5'50 ptes.

FARMACIA COMA. - Sant Rafael, 2 (cantonada
Robador), Barcelona, i en totes les farmàcies

CLÍNICA GALLEGO

Vies urinàries - Matriu - Sífilis
Impotència - Diatèria - Raigs X

Director: Doctor J. RIU
Diumenges, de 10 a 1

Consulta: de 10 a 1 i de 4 a 9
NOU DE LA RAMBLA, 18

CINE TALIA

SUCEDIÓ UNA NOCHE

per Claudette Colbert i Clark Gable

EL LAGO DE LAS DAMAS

per Joan Aumont

COKTAIL MUSICAL

film Paramount, per Jack Oakie

REVISTA PARAMOUNT en espanyol

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?
Aneu al FRONTÓ NOVETATS

TEATRE APOLO

Companyia Catalana - Casals-Clapera

EXIT - EXIT

LES VERGES CAIGUDES

Carai! S'apropen els Reis!